

Dkt. Roger Green, Ukristo wa Marekani, Kipindi cha 4, Udhehebu katika Makoloni ya Marekani

© 2024 Roger Green na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Roger Green katika mafundisho yake kuhusu Ukristo wa Marekani. Huu ni kipindi cha 4, Udhehebu katika Makoloni ya Marekani.

Huyu ni Roger Williams wa Utofauti wa Kidini huko Rhode Island. Kwa hivyo, tumejikumbusha jinsi Roger Williams alivyokuwa muhimu na jinsi Rhode Island ilivyokuwa muhimu. Kisha, tulizungumzia kuhusu kuibuka kwa Quakers, George Fox, na kuibuka kwa Quakers, na kisha tukawapeleka Quakers hapa Marekani. Kwa hivyo ni wazi kwamba ni kundi muhimu sana na linaloishi hasa Rhode Island, ingawa si pekee.

Kwa hivyo hapo ndipo tulipoishia. Bado hatujafika kwa Baptist. Habari Chris.

Loo, tunarekodi hii, kwa hivyo ni bora niendeleee tu. Kwa hivyo, hatujafika kwa Wabaptisti bado, kwa hivyo twende kwa Wabaptisti, kisha tutaendelea na hotuba tatu. Kwa hivyo madhehebu ya Wabaptisti huko Rhode Island, na kisha, gee, historia inayoendelea ya Wabaptisti.

Kwa hivyo, kimsingi kuna Wabaptisti wa Welch wa Kiingereza huko Rhode Island sasa. Na kimsingi kuna Wabaptisti wa aina mbili, ni wazi Wabaptisti wa Calvin na baada ya John Calvin upande wa kulia. Hizo ndizo tarehe za John Calvin.

Ndiyo. Tuko kwenye F, madhehebu ya Baptist huko Rhode Island, na kisha tutaona tu G ni ya haraka sana, kama historia inayoendelea ya Wabaptisti. Kwa hivyo, kulikuwa na aina mbili za Wabaptisti huko Rhode Island: Wabaptisti wa Calvinist na Wabaptisti wa Baptist.

Na kuna picha ya John Calvin upande wa kulia. Lakini kulikuwa na baadhi ya watu ambao hawakukubaliana na Wabaptisti wa Calvin, nao walichukua jina la Wabaptisti wa Arminian, lililopewa jina la Jacob Arminius. Na hapa kuna picha upande wa kushoto wa Jacob Arminius, na hizo ndizo tarehe za Arminius.

Sasa, hakuna mengi yaliyomtenganisha Arminius na Calvin. Arminius aliulizwa, kwa namna fulani, kutetea theolojia ya Calvin, na kulikuwa na mambo ambayo angeweza kutetea na mengine ambayo hakuweza. Lakini kwa madhumuni yetu, sehemu moja ambayo ilionekana kuwavutia Wabaptisti wengi katika suala la theolojia ilikuwa katika eneo la uhuru wa kuchagua.

Na hivyo wanamtazama Arminius kama mtetezi wa uhuru wa utashi wa kusema ndiyo au hapana kwa Mungu. Bila shaka, Wabaptisti wa Calvin walikuwa watu waliochaguliwa tangu mwanzo ambao waliamini kwamba baadhi ya watu walikuwa wamepangwa tangu mwanzo kuokolewa na wengine walikuwa wamepangwa tangu mwanzo au kuchaguliwa kupotea. Kwa hivyo, Wabaptisti wa Arminian walikuja, na kulikuwa na mgawanyiko katika Kisiwa cha Rhode kati ya Wabaptisti wa Calvinist na Wabaptisti wa Arminian.

Sasa, hebu tuzungumzie aina hii ya utata wa kitheolojia. Unaweza kukisia ni upande gani Roger Williams atachukua. Kumbuka tulisema Roger Williams alikuwa Mbaptisti, lakini kwa muda mfupi sana, na kwa kweli alisaidia kujenga kanisa la kwanza la Wabaptisti huko Amerika.

Unaweza kukisia ni upande gani atachukua kwa sababu Roger Williams anahusu uhuru, sivyote, katika maisha yake ya kisiasa na kile alichozisha huko Rhode Island? Uhuru kamili wa kidini ndio anaohusu katika aina ya kisiasa ya maisha ya kiraia. Naam, unajua kwamba atakuwa Mbaptisti wa Arminian atakapokuwa Mbaptisti, kwa sababu Wabaptisti wanasisitiza uhuru wa mapenzi.

Kwa hivyo wakati mwingine kuna kuungana huku kwa imani katika uhuru wa kisiasa, uhuru wa raia, na uhuru wa mapenzi katika suala la maisha ya kidini pia, na Roger Williams atafanya hivyo. Kwa hivyo, haishangazi kwamba angejiunga na Wabaptisti wa Arminian kuisitiza uhuru huu. Sasa, kuna jina lingine la Wabaptisti wa Arminian.

Walijichukulia jina linaloitwa Wabaptisti wa Kanuni Sita . Wabaptisti wa Kanuni Sita . Na Wabaptisti wa Kanuni Sita walijichukulia Waebrania 6, 1, na 2. Kwa hivyo, Waebrania sura ya 6, mistari ya 1 na 2, ilikuwa aina ya mafundisho yao ya kimadhehebu.

Na kuna kanuni sita katika Waebrania 6, 1, na 2 ambazo nitazitaja hapa. Kwa kweli nimekutana na watu ambao ni wa Kanisa la Baptisti la Kanuni Sita kwa sababu, kama tutakavyoona, dhehebu lililoundwa kwa jina hilo kutoka kwa Wabaptisti wa Arminian, na kuna madhehebu mengi ya Wabaptisti leo. Utashangaa.

Tutaonyesha baadhi ya madhehebu ya Wabaptisti huko Amerika. Na kuna mengi karibu. Baadhi yenu mnaweza kuwa Wabaptisti, lakini itakuwa ya kuvutia kujua mwishoni mwa kozi ushirika wenu wa Wabaptisti ni upi.

Kuna madhehebu mengi ya Kibaptisti. Hapa kuna kanuni sita. Kwa kadiri walivyohusika, hizi ndizo kanuni sita za msingi za Ukristo.

Hii inaelezea Ukristo kutoka kwa Waebrania. Nambari ya kwanza ni toba. Kanuni ya kwanza ni toba.

Ni muhimu sana, bila shaka. Kanuni namba mbili, bila shaka, ni imani. Kanuni namba tatu, ambayo bila shaka hungeshangaa kuihusu, bila shaka, ni ubatizo.

Kanuni ya tatu ni muhimu sana. Kanuni nambari nne ni kuwekea mikono. Na kuwekea mikono kunaashiria kumpokea Roho Mtakatifu kutoka kizazi kimoja hadi kingine.

Kwa hivyo, pia ni kuwekewa mikono ndiko kulikokuwa njia ambayo kuwekwa wakfu kulifanywa. Kutaniko linaweka mikono ili kumtawaza mtu kwa huduma ya kichungaji. Kwa hivyo, nambari nne, kuwekewa mikono.

Nambari tano ni ufufuo wa wafu. Na nambari sita, hukumu ya milele. Kwa hivyo, kwa kadiri wanavyohusika, wakiangalia kifungu hiki cha Kiebrania, wanaona kwamba hizo ndizo kanuni sita za imani ya Kikristo.

Na zitakuwa kanuni zetu, na kwa hivyo hatutajiita tu Wabaptisti wa Arminian, bali pia tutajiita Wabaptisti sita wa kanuni . Kwa hivyo, kinachotokea ni, sasa twende kwenye nambari G, historia inayoendelea ya Wabaptisti. Na tuseme mambo machache kuhusu historia inayoendelea ya Wabaptisti.

Wabaptisti walikuwa kundi dogo sana katika karne ya 17. Hawakuanza kuhama hadi karne ya 18. Acha niseme mifano michache ya vikundi vya Wabaptisti katika karne ya 18.

Cha kwanza ni chuo kikuu walichokianzisha. Walianzisha chuo kikuu mwaka wa 1764, na kiliitwa Chuo Kikuu cha Brown. Chuo Kikuu cha Brown kilianzishwa, lakini hakikuanzishwa huko Providence.

Ilianizhwa katika mji unaoitwa Warren, Rhode Island. Nilisahau. Ninahitaji kuangalia kadi ili kuona kama baadhi yenu ni Wamarekani wa Rhode Island hapa. Lakini ilianzishwa katika mji unaoitwa Warren, Rhode Island.

Ilihamia Providence miaka 10 baadaye au zaidi. Na iliitwa Chuo Kikuu cha Brown. Inavutia sana.

Ilianizhwa na Wabaptisti ili kuwafunza wahubiri wa Wabaptisti. Pia ilianzishwa kwa sababu waanzilishi waliamini kwamba Wabaptisti huko Rhode Island walikuwa wamebadilika na hawakuwa wakidumisha msimamo wao wa kibiblia. Je, hili halikuwa vuguvugu la Wakalvini, kimsingi, kuanzishwa kwa Brown? Hawakuwa wakidumisha mafundisho mazuri ya Wakalvini na kadhalika.

Kwa hivyo, kuanzishwa kwa Chuo Kikuu cha Brown kulikuwa ni kuwarudisha Wabaptisti wa Rhode Island mahali walipopaswa kuwa katika suala la Biblia na

theolojia. Inavutia sana. Sasa, songa mbele hadi Chuo Kikuu cha Brown leo, ambacho ni mojawapo ya shule za Ivy League.

Unaweza kuwauliza watu wengi katika chuo hicho kwa nini ulianzishwa. Nina hakika wengi wao hawangejua kwamba ulianzishwa na Wabaptisti kwa ajili ya Wabaptisti na haswa kwa ajili ya wahubiri wa Wabaptisti. Kwa hivyo Brown ni mfano mzuri wa historia hiyo inayoendelea katika suala la kujaribu kudumisha msisitizo huo ambao tumetaja. Jambo lingine tunalopaswa kutaja ni kwamba kulikuwa na madhehebu mengine ya Wabaptisti yaliyoanzishwa katika eneo hili haraka sana hapa.

Nitataja mbili tu, lakini kama nitakavyosema baadaye katika kozi, tutataja zingine. Kundi moja liliitwa Wabatisti Maalum. Hilo ndilo jina lililowaunganisha.

Wabaptisti Maalum kwa sababu waliamini ubatizo wa waumini pekee, bila shaka, ambao ulimaanisha ubatizo wa watu wazima, na walihisi kwamba baadhi ya Wabaptisti walikuwa wakiingia katika fundisho hili kwa njia ya kuteleza. Na kwa hivyo walithibitisha tena fundisho la ubatizo wa watu wazima, ubatizo wa waumini, ambalo, bila shaka, ndilo jambo linaloashiria harakati za Wabaptisti kwa ujumla. Lakini walipata jina la Wabaptisti Maalum kama mmoja wa wengi.

Kundi la pili nataka tu kulitaja, na ninalitaja kundi hili kwa sababu tunakutana na kundi kama hilo miaka mia kadhaa baadaye, na hilo ndilo, labda, hujawahi kusikia kuhusu dhehebu hili, lakini ni Wabaptisti wa Siku ya Sabato. Wabaptisti wa Siku ya Sabato. Walianzishwa mwaka wa 1666 kwa sababu waliamini kwamba Wakristo waliishi kulingana na amri tisa lakini si kwa amri ya kumi, kukumbuka siku ya Sabato na kuitakasa.

Na hivyo waliabudu, na bado wanafanya hivyo, Ijumaa usiku na Jumamosi. Wabaptisti wa Siku ya Saba. Ya kuvutia sana.

Sasa, ninawataja kwa sababu baadaye katika karne ya 19, tunakutana na makundi ya Waadventista, na kundi kubwa zaidi la Waadventista ambalo tutalion baadaye katika kozi hii, lakini kundi kubwa zaidi la Waadventista litakuwa Waadventista wa Siku ya Sabato. Kwa hivyo, Waadventista wa Siku ya Sabato watakuja, na watakuja na fundisho lile lile la kukumbuka siku ya Sabato ili kuitakasa. Lakini hata hivyo, madhehebu kadhaa ya Wabaptisti.

Tutataka kuangalia madhehebu ya Wabaptisti yanapoendelea na kuongezeka na kadhalika. Lakini hayo ni majina mawili, Wabaptisti Maalum na Wabaptisti wa Siku ya Saba. Kwa hivyo, Roger Williams na Tofauti za Kidini huko Rhode Island.

Kwa hivyo, acha nisimame hapo kwa dakika moja tu. Kuna chochote kuhusu hotuba hii hapa? Tunamtazama kimsingi Roger Williams, kisha tukawatazama Quakers, kisha tukawatazama haraka Wabaptisti. Hebu tuone kinachoendelea Rhode Island.

Ilikuwa mahali paitwapo Warren, Rhode Island. Mji mdogo karibu na Providence. Bado kuna kanisa pale, kama kumbukumbu ya kuanzishwa kwa Chuo Kikuu cha Brown katika mji huo mdogo.

Kisha , ilihamia Providence, ambayo ilikuwa kitovu cha maisha zaidi katika Kisiwa cha Rhode wakati huo. Kwa kweli, ilikuwa imani hiyo iliyosababisha mgawanyiko kati ya makundi hayo mawili. Kundi la kwanza lililoanzishwa Kisiwa cha Rhode lilikuwa Wabaptisti wa Calvin.

Hata hivyo, baadhi ya watu ndani ya harakati hiyo hawakuamini katika kuchaguliwa au kuchaguliwa. Kwa hivyo, walihama na kujiita Wabaptisti wa Arminian, na kisha baadhi yao wakaanza kujiita Wabaptisti Wakuu Sita, lakini bado wakiwa na imani ya Waarminian katika uhuru wa kuchagua na kadhalika. Haya yote yanatokea Rhode Island, ambayo ni mahali pa uhuru wa kidini kabisa, uhuru wa kidini kabisa.

Kwa hivyo, Wapuritani hawakuwapenda Wabaptisti, nasikitika kusema. Samahani kwa ninyi Wabaptisti huko nje, lakini hawakuwapenda pia Waquaker. Lakini huwezi kuwakamata huko Rhode Island kwa sababu hii ni ngome ya uhuru wa kidini.

Kwa hivyo, Wapuritani walichukizwa na Wabaptisti kwa ujumla, kama walivyochukizwa na Wakwaki. Kuna jambo lingine hapa kabla hatujawaacha hawa watu. Sawa, hebu tuende kwenye hotuba ya tatu, ambapo tunapaswa kuwa wiki hii.

Hotuba ya tatu, udhehebu katika makoloni ya Marekani. Na kwa hivyo, tutakachofanya hapa ni mambo mawili. Tutaangalia sehemu mbalimbali, kama unavyoona, na viongozi mbalimbali, na kujua jinsi madhehebu haya yalivyotulia katika kipindi cha ukoloni wa Marekani kufikia wakati tunapofika katika kipindi cha ukoloni wa Marekani.

Kisha, tutatoa hitimisho, na katika hitimisho, tutaangalia nyuma kijiografia. Kwa hivyo, kwanza kabisa, tutaona kuhusu udhehebu katika makoloni ya Marekani. Sawa, tutaanza na New England hapa, na utajua kile unachojua tayari: muundo wa dhehebu la New England ulikuwa nini.

Muundo wa kidini ni wa makutaniko. Kumbuka, Wapuritani na Wahujaji waliungana na kuunda Ukanisa. Ukanisa ukawa utamaduni mkuu wa kidini huko New England, na kwa hivyo kila mji mdogo unaoutembelea, unaweza kuona kanisa la Ukanisa lenye miamba nyeupe.

Sasa, baadhi ya makanisa hayo ya Congregational yakawa ya Kiyunitariani. Sasa, hiyo ni hadithi nyingine kwa mara nyingine, lakini makanisa bado yapo, na yanaweza kuwa makanisa ya Kiyunitariani, si makanisa ya Congregational, lakini hakuna shaka kwamba huko New England, ndivyo ilivyokuwa. Sasa, makundi mengine isipokuwa

New England hatimaye yalichukua nafasi, na kwa hivyo tukawataja Waquaker na Wabaptisti.

Kuna kundi moja zaidi tunalotaka kutaja ambalo lilichukua aina fulani, kwa New England, ambalo liliweza kuingia na kukaa kwa muda, na hilo lilikuwa Waanglikana. Kwa hivyo Kanisa la Anglikana linaingia New England, na kuna makanisa ya Anglikana, bila shaka, huko Rhode Island, lakini hatimaye, hata huko Boston, kuna makanisa ya Anglikana. Unapita mengi yao huko Boston.

Tutazungumzia baadhi ya zile maarufu zaidi. Kwa hivyo hiyo ni wazi New England, na hiyo ndiyo tumekuwa tukiisoma. Hebu tuangalie.

Tumtaje B. Tumtaje tu Rhode Island, bila shaka. Tunajua huko Rhode Island, kwa sababu ya uhuru huo wa kidini, kwamba ilijumuisha mtu yeyote na kila mtu aliyetaka kuja, lakini ilikuwa hasa Quaker, Congregational, na Baptist, na hatimaye Waanglikana walikaa Rhode Island pia. Kwa hivyo, kwa New England, ni Congregational, lakini kisha Baptist, Quaker, na Anglican.

Sawa, sasa tunakuja New York kwa sababu tumezungumzia kuhusu New England vya kutosha katika hotuba iliyopita, kwa hivyo sasa tunahitaji kuzungumzia kuhusu New York. Sawa, jina la kwanza la New York, bila shaka, lilikuwa New Uholanzi. New York ilianzishwa awali kama koloni la Uholanzi, na bila shaka, ilianzishwa hasa kama koloni la biashara la Uholanzi.

Kwa hivyo, kuna mahali hapa panaitwa New York. Sasa, kinachotokea ni kwamba, bila shaka, watu waliokuja katika koloni hili la biashara la Uholanzi kutoka Uholanzi wanatoka katika dhehebu, kundi la kanisa linaloitwa Dutch Reformed. Kwa hivyo, ni wazi kwamba wao ni Reformed.

Wao ni Wakalvini hasa katika aina yao ya mwelekeo wa kitheolojia, lakini kwa sababu wanatoka Uholanzi, wanapata aina hii ya lebo ya Dutch Reformed. Sasa, watu wa Dutch Reformed wana mtazamo wa juu sana kuhusu kuwekwa wakfu, mtazamo wa juu sana wa nani anapaswa kuwa mhudumu, na kadhalika. Kwa hivyo, walipokuja hapa awali kuishi, watu hawa wa Dutch Reformed walikuja hapa kimsingi kama wafanyabiashara. Walipokuja kuishi, hawakuwa na wahubiri wowote waliowekwa wakfu.

Hawana wachungaji waliowekwa wakfu. Watu wa kawaida wanaweza kufanya mambo kadhaa, kama vile kuwatembelea wagonjwa. Wanaweza kusoma mahubiri na kadhalika, lakini wana mipaka katika kile wanachoweza kufanya.

Na kwa hivyo, kanisa la Dutch Reformed, kwa namna fulani, lilikuwa kama, kwa namna fulani, linaloendeshwa na watu wa kawaida hadi mhudumu wa kwanza alipokuja. Na usingejua, mhudumu wa kwanza alisafiri kutoka Amsterdam mnamo

Januari 24, 1628, jana. Jana ilikuwa kumbukumbu ya tarehe ya kutua kwa mhudumu wa kwanza aliyewekwa wakfu wa Dutch Reformed.

Na kuja hapa kwa namna fulani ili kupata kanisa la kwanza la Dutch Reformed na kuwa mhudumu katika kanisa hilo. Kwa hivyo, mnamo Januari 24, 1638, anasafiri kutoka Holland. Ni kama safari ya wiki 10 siku hizo.

Anakuja hapa na mke wake na familia yake, na kanisa la Dutch Reformed sasa limeanzishwa mahali hapa panapoitwa New Netherlands. Kwa hivyo, kuna dhehebu lingine, ambalo hatujaona. Kwa hivyo, hatujazungumza kuhusu watu hawa bado.

Kwa hivyo hii hapa inakuja. Sawa, sasa alikuja labda mmoja wa watu maarufu zaidi, sio tu katika historia ya kanisa la Amerika au historia ya Kikristo lakini pia katika historia ya kisiasa, Peter Stuyvesant. Peter Stuyvesant alikuwa gavana wa Uholanzi Mpya hadi 1664.

Kwa hivyo, akawa gavana mwaka wa 1647 na alikuwa gavana hadi mwaka wa 1664. Sasa, Peter Stuyvesant ni wazi alikuwa Dutch Reformed. Na Peter Stuyvesant alitaka kulifanya kanisa la Dutch Reformed kuwa kanisa la New Netherlands.

Yaani, kama ungekuwa mwanachama wa kupiga kura, mwanaume, bila shaka, wanawake hawakuwa na kura bado. Kwa hivyo, kama ungekuwa mwanachama wa kupiga kura wa jumuiya hii, ilibidi uwe Dutch Reformed. Alitaka kuwalazimisha watu kufanya hivyo.

Pia alikuwa na aina ile ile ya chuki ya Wapuritani kwa makundi haya yaliyopingana kwa sababu kulikuwa na baadhi ya Waquaker huko New Uholanzi. Hakuwapenda sana Waquaker, na kulikuwa na ukandamizaji mwingi dhidi ya koloni hili dogo la Waquaker huko New Uholanzi. Kwa hivyo, alishikilia mambo kwa nguvu kupitia kanisa la Dutch Reformed.

Mwaka 1664 ni tarehe muhimu si tu katika historia ya kanisa la Marekani bali pia kisiasa. Mwaka 1664, Waingereza walichukua jumuiya hii, na wakaibadilisha jina la New York baada ya York, Uingereza, mojawapo ya maeneo makubwa nchini Uingereza. Kwa hivyo, waliipa jina kutoka New Uholanzi hadi New York.

Sasa, walipoipa jina New York, pia walileta uvumilivu na uelewa unaoongezeka wa uhuru wa kidini ambao ulikuwa ukikua katika makoloni mengine. Kwa hivyo, mnamo 1664, ilifungua mlango kwa vikundi vingine kuja mahali hapa ambapo palikuwa pakiitwa New Netherlands na palikuwa pamedhibitiwa na Waholanzi Waliorekebishwa, haswa kwa Waanglikana kwa sababu sasa hii ni jumuiya ya Waanglikana. Namaanisha, ni jumuiya ya Waingereza, na haswa Waanglikana walikaribishwa sana kuja.

Lakini makundi mengine mengi yalianza kuja mahali hapa panapoitwa New York. Waquaker walijisikia vizuri sana hapa. Pia, kundi dogo sana la Wakatoliki wa Kirumi walikuja New York.

Kwa hivyo, New York inaanza kuwa mahali pa uhuru kidogo na uvumilivu kidogo pia. Kwa hivyo, New York. Sasa, hebu tuangalie D, William Penn, na Pennsylvania.

William Penn, na wacha nimtaje William Penn. Na tena, huenda umesikia kumhusu katika kozi zingine, kwa hivyo nitafanya hivi kwa ufupi. Hizo ni tarehe za William Penn, 1644 na 1718.

William Penn, kwa kifupi, mimi ni William Penn. Alikuwa Mwingereza, na alikuwa aina ya tabaka la juu la Waingereza. Namaanisha, alitoka katika tabaka la watu wa tabaka la juu sana, tabaka la matajiri, na familia ya tabaka la umiliki wa ardhi nchini Uingereza.

Kwa hivyo, alitoka katika pesa na utajiri na nguvu na ushawishi na kadhalika. Na sehemu ya kanisa la Anglikana, jumuiya ya Anglikana. William Penn ni mtu wa kuvutia sana kwa sababu ni mmoja wa watu waliopokea ushawishi, kama ulivyoitwa, kutoka kwa Waquaker.

William Penn alianza kuchukuliwa na urahisi wa ujumbe wa Quaker, urahisi wa maisha ya Quaker, na kumfuata Kristo kwa njia rahisi sana. Hatimaye William Penn akawa Quaker mnamo 1666. Muhimu sana, na tumewahi kusema hivi kuhusu Quaker hapo awali, kwa hivyo kumbuka, inavutia kwamba Quaker walikuwa na mvuto kwa watu wa tabaka zote.

Kwa hivyo, kulikuwa na kitu katika dini hii ya Quaker kilichomvutia mtu huyu tajiri sana na mwenye upendeleo. Lakini kumbuka, pia iliwavutia watu katika tabaka la watumishi na kila kitu kilichokuwa katikati. Kwa hivyo, Quakerism ilienea sana.

Sawa, kinachotokea ni kwamba, inavutia sana, lakini kinachotokea ni kwamba mnamo 1681, William Penn anapata hati ya ardhi kutoka kwa Mfalme wa Uingereza. Bila shaka, angemjua Mfalme wa Uingereza, kwa hivyo angepata hati ya ardhi kutoka kwa Mfalme wa Uingereza. Na hati hiyo ni hati ya ardhi.

Sasa Uingereza inatawala mambo hapa katika baadhi ya maeneo ya nchi, baadhi ya maeneo ya nchi hii, na kwa hivyo Mfalme wa Uingereza anampa William Penn ardhi kidogo. Leo, tunaita Pennsylvania au jimbo la Pennsylvania. Hilo ni jambo zuri kwangu.

Ukitaka kumpa mtu ardhi, mpe ardhi yenye ukubwa wa jimbo la Pennsylvania. Na, bila shaka, ilipewa jina la William Penn, Penns Woods, Pennsylvania, na Penns Woods. Ilipewa jina la Penn na familia yake.

Alianzisha mji mwaka uliofuata, na mji huo ungeitwa Philadelphia. Mji wa nini? Philadelphia? Mji wa upendo wa kindugu. Sawa, Philadelphia.

Kwa hivyo, je, kuna watu huko Philadelphia hapa? Ninahitaji kuangalia kadi, karibu kidogo na Philadelphia. Ninapenda Philadelphia.

Kwa kweli tutazungumzia hili baada ya dakika moja tu. Kwa hivyo anapata ardhi hii, Penns Woods, na kisha anapata jiji hili, jiji la upendo wa kindugu. Inasikika kama Quaker sana, sivyo? Jiji la upendo wa kindugu, sote tupendane, na kadhalika, kwa hivyo inasikika kama Quaker sana.

Na, bila shaka, atafanya nini anapoanzisha hili, kwa hivyo sasa tutaendelea hadi Pennsylvania yenyewe. Ataanzisha mahali hapa kama mahali pa uhuru wa kidini. Rhode Island imekuwa mfano sasa kidogo.

Sasa anasema, ndio, nataka koloni hili liwe mahali pa uhuru wa kidini, uhuru wa kidini, kwa sababu mimi ni Mquaker, na najua kama Mquaker jinsi ilivyokuwa chini ya ukandamizaji wa serikali, kunyanyaswa. Ninajua historia ya Waquaker kunyongwa katika makoloni na kadhalika. Naam, hatutafanya hivyo huko Pennsylvania, kwa hivyo uvumilivu wa kidini ulikuwa muhimu sana kwa kuanzishwa kwa Pennsylvania.

Sawa, sasa, kwa hivyo anafungua mlango. Sawa, ana chuki kubwa dhidi ya Waquaker na dhidi ya Wapuritan, lakini hati hii ya ardhi inatoka kwa Charles II, kwa hivyo tuko katika utawala na utawala wa Charles II kufikia wakati wa hati hii ya ardhi. Kuna uvumilivu zaidi hapa, posho zaidi kwa vikundi vya kidini, na kadhalika.

Anapata hii kutoka kwa Charles II. Kuna kitu kingine hapa? Sawa, milango imefunguliwa. Fungua milango, Pennsylvania, na inavutia sana.

Mojawapo ya makundi ya kwanza ya watu kuingia yalikuwa wahamiaji wa Ujerumani kwa sababu Ulaya ilikuwa bado ikikabiliwa na vita vingi vya kidini, na kwa hivyo wahamiaji wengi wa Ujerumani walianza kumiminika Pennsylvania, ambayo inavutia sana, ya kila aina ya mistari. Kundi kubwa zaidi, bila shaka, lilikuwa Walutheri wa Ujerumani. Wanapata makazi halisi huko Pennsylvania.

Kuja Philadelphia, Pennsylvania, inanifanya nisimulie hadithi yangu binafsi hapa, mtu yeyote kutoka eneo la Philadelphia. Nilisoma shule ya upili na chuo kikuu huko Philadelphia, kwa hivyo najua jiji la upendo wa kindugu; nalijua vizuri. Jina la shule yangu ya upili lilikuwa Shule ya Upili ya Germantown.

Sijui kama umewahi kusikia kuhusu Shule ya Upili ya Germantown, lakini Germantown, sehemu ya Philadelphia, ilianza kuitwa Germantown kwa sababu ya wahamiaji wote wa Kijerumani waliokuwa wakiingia, kwa hivyo nilienda Shule ya

Upili ya Germantown. Hiyo ni aina ya kuvutia sana ya historia ya kibinafsi hapa. Ninaweza kuelewa kinachoendelea hapa.

Kilicho muhimu hapa ni kwamba hili ni kundi lingine. Kulikuwa na madhehebu mengi tofauti ya Kijerumani yakiingia. Ulutheri ulikuwa mkubwa zaidi.

Mojawapo ya madhehebu niliyopenda zaidi ilikuwa dhehebu la Kijerumani lililoitwa Dunkers. Waliitwa Dunkers kwa sababu walibatizwa; waliamini kweli ubatizo, na kukuweka chini yao. Kuna madhehebu mengi ya Kijerumani.

Hata hivyo, kinachovutia hapa ni kwamba aina mpya ya mrengo wa Matengenezo ya Kanisa inaanza kushika hatamu Amerika, katika makoloni, kwa sababu hadi sasa, kile ambacho tumeona ni aina ya ushawishi wa Wakalvini, ushawishi wa Matengenezo unaoingia katika makoloni, kupitia Wapuritani, hakika kupitia Wabaptisti wengi. Sasa tunaona mazingira tofauti kabisa, kundi tofauti kabisa, kundi tofauti kabisa la mawazo ya Matengenezo pamoja na wahamiaji hawa wa Ujerumani, hasa Walutheri. Kwa hivyo, wao si Wakalvini.

Wao ni Walutheri, au wanatoka katika madhehebu mengine ya Kijerumani. Kwa hivyo hilo ni muhimu sana. Sawa, sasa, kwa sababu kulikuwa na uhuru mwingi wa kidini na uhuru, na kwa sababu Philadelphia ilikuwa jiji lililoimarika sana, kulikuwa na makundi mawili ambayo yalipata uhuru wa kujiimarisha kimadhehebu, ili kuzama mizizi yao kimadhehebu.

Kwa hivyo wacha nizataje makundi hayo mawili. Kwanza kabisa, kulikuwa na Wabaptisti. Kuna tarehe muhimu sana kwa Wabaptisti huko Philadelphia.

Ni mwaka 1707. Kilichotokea mwaka 1707 ni kwamba huu ulikuwa uundaji wa kwanza wa chama cha Wabaptisti mwaka 1707. Na wanahisi wanaweza kufanya hivi huko Philadelphia kwa sababu ni mji muhimu sana, ni wazi mji muhimu unaokua unapofikiria Mapinduzi.

Kwa hivyo, ni mji muhimu sana, na pia ni mji unaoruhusu uhuru wa kidini. Sawa, sasa ningepaswa kuweka hii kwenye PowerPoint, lakini sina PowerPoint kwa hili. Ni nini, kwa wale ambao ni Wabaptisti, mtajua hili? Hata hivyo, kwa Wabaptisti, ni nini nafasi kuu ya mamlaka kwa kanisa la Wabaptisti? Ni wazi si Papa.

Ni wazi si Askofu Mkuu, au Askofu fulani, au Kadinali, au kitu kama hicho. Ungesema ni nafasi gani ya mamlaka ya theolojia ya Baptist kwa kanisa la Baptist? Ni nani anayeweka wakfu? Ni nani aliye na mamlaka ya kuweka wakfu katika kanisa la Baptist au jumuiya ya Baptist? Kusanyiko. Kusanyiko ndilo kitovu cha mamlaka.

Kusanyiko hilo ni takatifu. Hakuna mtu anayeweza kuwaambia kusanyiko hilo la kufanya, hata Wabaptisti wengine. Kwa hivyo, Wabaptisti, ningesema ninyi

Wabaptisti, lakini Wabaptisti na Chuo cha Gordon vilianzishwa kama taasisi ya Wabaptisti, kwa hivyo tunajua hili kutokana na historia yetu wenyewe.

Lakini kitovu cha mamlaka ni kusanyiko la mahali. Kwa hivyo, hili linakuwa huru sana. Kutaniko la mahali linakuwa muhimu sana na huru.

Hapa ndipo kitovu cha mamlaka. Hata hivyo, kufikia mwaka 1707, una makundi haya ya Wabaptisti, hata madhehebu tofauti, makanisa, na kadhalika, na yote yanajitegemea. Kufikia mwaka 1707, Wabaptisti walianza kugundua, unajua, ingekuwa vizuri kama tungeweza kujiunda, kama tungeweza kuwa na aina ya chama.

Hakuna atakayewaambia Wabatisti hao la kufanya, lakini makanisa hayo ya Kibatisti, nilidhani kuna Mbatisti fulani alikuwa anazungumza nami hapa, lakini hakuna atakayewaambia makanisa hayo ya Kibatisti la kufanya. Lakini Wabatisti walianza kuelewa, jamani, kama tungeunda vyama ili tuweze kusaidiana na kujadiliana mambo muhimu, hilo litakusaidia. Sio kwamba chama hicho kitakufanya ufanye chochote, wewe kanisa la Kibatisti la mahali hapo.

Kwa hivyo, chama cha kwanza cha Wabaptisti huko Amerika kilianzishwa huko Philadelphia mnamo 1707. Sasa, tutaona hilo tunapozungumzia zaidi historia ya Wabaptisti, lakini hiyo ni tarehe muhimu sana, na ni tukio muhimu sana linalotokea hapo. Kundi la pili lililoiona Philadelphia kuwa muhimu sana lilikuwa kundi la watu walioanza kujiita Wapresbiteri.

Wapresbiteri, baadhi yenu mnaweza kuwa mnatoka katika malezi ya Presbiteri. Mnamo 1706, Presbiteri ya kwanza ilianzishwa huko Philadelphia. Kwa hivyo, ikiwa wewe ni Mpresbiteri, utajua kwamba mamlaka ya kanisa la Presbiteri hayako tu katika kusanyiko la mahali hapo, bali ni chama cha watu wa kawaida na wachungaji wanaokutana kujadili masuala ya aina ya Presbiteri.

Wapresbiteri hawa, Wapresbiteri wa 1706, wangukuwa watu wa Calvinist sana. Wangukuwa watu waliojikita katika theolojia ya Calvinist. Na hivyo, mnamo 1706, Presbiteri ya kwanza huko Amerika iliundwa huko Philadelphia.

Kwa hivyo hilo ni muhimu sana. Sasa, nitatoa nukuu hapa ili kufupisha aina hii ya. Hii hapa nukuu: kwa hivyo, hakuna koloni lingine lililowasilisha aina mbalimbali za mashirika ya kidini kama Pennsylvania.

Kwa hivyo ndivyo Pennsylvania inavyojulikana. Pennsylvania imejulikana kwa aina zake. Pennsylvania inajulikana kwa, tuna makundi mengi hapa, na tuna Walutheri wa Ujerumani, na tuna Wabaptisti wa kila aina hapa, na tuna Wapresbiteri, na tuna Waanglikana na kadhalika.

Kwa hivyo hiyo ikawa kama alama ya mwanzo wa karne ya 18 ya Pennsylvania. Kwa hivyo, William Penn na Pennsylvania. Acha nimtaje Lord Baltimore, kisha nitakupa mapumziko yako.

Kwa hivyo, twende E, Lord Baltimore, na Maryland. Kwa hivyo, hebu tuzungumze kuhusu Lord Baltimore kabla sijakupa mapumziko hapa. Sawa.

Hapa yuko. George Calvert ndilo jina lake, na Lord Baltimore ndilo jina analochukua anapokuwa mtu mwenye upendeleo mahali fulani. Sawa.

Kwa ufupi kuhusu George Calvert. Pia alikuwa Mwanglikana. George Calvert alikuwa Mwanglikana na alipata cheo chake kama Mwanglikana, lakini alianza kuvutiwa na kundi lingine.

Alianza kuvutiwa na Wakatoliki wa Kirumi huko Uingereza. Haikuwa jambo rahisi kwa sababu Wakatoliki wa Kirumi pia waliteswa, lakini alianza kuvutiwa nao, na kama William Penn alivyokuwa Quaker, Baltimore akawa Mkatoliki wa Kirumi. Kwa hivyo, alichukua upande wa Wakatoliki wa Kirumi, na sasa alipokea hati ya mkataba mapema kuliko William Penn.

Alipokea hati ya umiliki mnamo 1632 wakati tu wa kifo chake, karibu na wakati wa kifo chake. Alipokea hati ya umiliki, na akaamua kwamba alitaka kuanzisha nafasi katika ulimwengu mpya chini ya uangalizi wa uvumilivu wa kidini na uhuru wa kidini. Hilo lilituongoza hadi Maryland na kuanzishwa kwa Maryland.

Sawa. Kundi la kwanza la, acha niseme hivi tu, na ninaahidi nitakupa mapumziko yako, lakini meli ya kwanza ya watu wanaokuja kwenye koloni hili watakaloliita kwa jina la Malkia Maria, meli ya kwanza inakuja mwaka wa 1634, kwa hivyo baada ya kifo chake. Sasa, kwenye meli hiyo, kulikuwa na Wakatoliki wengi wa Kirumi kwa sababu koloni hii ilikuwa imeanzishwa kama mahali pa uhuru wa kidini, mahali pa uhuru wa kidini.

Wakatoliki wa Kirumi wangejua kwamba wangeweza kwenda kwenye ulimwengu mpya chini ya bendera hiyo. Jambo tunalotaka kuzingatia ni kwamba Warumi, Warumi, kulikuwa na Wakatoliki wengi wa Kirumi, lakini hawakuwa wengi. Kwa hivyo, hawakufanya hivyo; hakukuwa na watu wengi kwenye meli hiyo.

Wengi wa watu waliokuwa kwenye meli hiyo walikuwa Waanglikana. Kwa hivyo, ingawa kulikuwa na Wakatoliki wengi wa Kirumi wakiingia katika koloni hili jipya, Waanglikana bado walikuwa wengi. Kwa hivyo itakuwa, Maryland itakuwa mahali ambapo Kanisa Katoliki linakaribishwa; Wakatoliki wa Kirumi wanakaribishwa Maryland, lakini halitadhibitiwa na Wakatoliki wa Kirumi.

Itadhibitiwa na Waanglikana. Sawa. Chukua mapumziko ya haraka ya sekunde tano Jumatatu.

Je, kuna yeyote anayehitaji karatasi ya mahudhurio? Ukiwa... Mahali panapoitwa kinachotokea mahali hapa panapoitwa Maryland? Sawa. Kilichotokea ni kwamba kupitia mtu anayeitwa Thomas Bray, Kanisa la Uingereza, Kanisa la Anglikana lilianzishwa kama kile tunachoweza kukiita kanisa la jimbo la Maryland.

Kwa hivyo, Kanisa la Uingereza limeanzishwa kama si Kanisa Katoliki la Roma. Bila shaka, walikuwa wengi wao, lakini hawakuwa wengi. Kwa hivyo wameanzishwa na Kanisa la Anglikana, ambalo ni kanisa linaloanzishwa kwa sheria.

Kwa hivyo, sawa. Sasa, Thomas Bray. Vipi kuhusu jamaa huyu, Thomas Bray? Kwa kweli, koloni hili lilikuwa chini ya uangalizi, chini ya udhibiti, kama ilivyokuwa makoloni mengine, ya Askofu wa London.

Kwa hivyo, Askofu wa London alisimamia Maryland na sehemu hii ya ulimwengu huu mpya. Sasa, lakini kuna umbali mrefu kati ya London na ulimwengu mpya. Na kwa hivyo mtu lazima awepo ili kuendesha jambo hili.

Na mtu aliyechaguliwa kwa ajili hiyo alikuwa Thomas Bray. Kwa hivyo, aliteuliwa na Askofu wa London kama mwangalizi. Neno lililotumika siku hizo lilikuwa kamishna.

Thomas Bray alikuwa kamishna au msimamizi wa koloni la Maryland. Sawa. Sasa, Thomas Bray anajulikana zaidi kwa vyama viwili alivyoanzisha.

Kwa hivyo, wacha nizataje jamii mbili ambazo bado zinafanya kazi hadi leo. Ilianizishwa na Kanisa la Anglikana, iliyoanzishwa na Thomas Bray. Ya kwanza ilikuwa Jumuiya ya Kukuza Maarifa ya Kikristo, SPCK.

Kwa hivyo, ukiona herufi za kwanza za SPCK katika kitabu cha kiada au kitu kingine chochote, utajua hii ni nini. Jumuiya ya Kukuza Maarifa ya Kikristo. Kwa Thomas Bray, jambo muhimu kwa hili lilikuwa kujenga maktaba katika ulimwengu mpya ili watu wawe na, si maktaba kubwa kama tunavyozifikiria leo, bali wawe na vitabu vinavyopatikana, wajenge maktaba katika ulimwengu mpya ambazo zinaweza kuunganishwa na makanisa ya Anglikana na kadhalika, lakini ili watu waelewe imani ya Kikristo.

Kwa hivyo, hii ilikuwa aina ya biashara ya kielimu. Kwa hivyo, alianzisha biashara hiyo, ambayo haikutoa maarifa ya Kikristo tu bali pia uelewa wa Kianglikana kuhusu imani ya Kikristo. Sawa.

Kundi la pili aliloanzisha lilikuwa Chama cha Uenezaji wa Injili katika Sehemu za Kigeni, SPG. Chama cha Uenezaji wa Injili katika Sehemu za Kigeni. Hili ni zaidi ya juhudi za kimisionari.

Kwa hivyo, hii ni kuunga mkono kazi yoyote ya umisionari miongoni mwa wale tunaowaita Waamerika Asili leo, miongoni mwa watu ambao ni wapagani, ambao si wa dhehebu lolote. Kwa hivyo, Chama cha Uenezaji wa Injili katika Sehemu za Kigeni. Kwa hivyo Thomas Bray ni muhimu sana katika kuanzisha kanisa la Anglikana kama kanisa rasmi mahali hapa panapoitwa Maryland.

Sasa, je, hiyo ilimaanisha kwamba Maryland haikuwa na uvumilivu? Je, ilimaanisha kwamba haikuwa ikikubali watu wengine wakiingia? Na jibu la hilo ni hapana. Makundi mengine yalijisikia vizuri. Sasa, ilibidi uwe Mwanglikana ili upige kura au uchaguliwe, na kadhalika, lakini je, hiyo ilimaanisha kwamba makundi mengine hayangeweza kuingia? Jibu ni hapana.

Makundi mengine yalijisikia vizuri kuja Maryland. Kwa hivyo ingawa iliendeshwa na kanisa la Anglikana kwa namna fulani, ilikuwa wazi. Sawa.

Sasa, tunapaswa kumtaja Virginia. Sawa. Kwa hivyo hiyo ndiyo inayofuata kwenye orodha yako, Virginia, nambari F. Sawa.

Sasa, Virginia. Tarehe ya Virginia, kumbuka, ni 1607, na mji ulioanzishwa uliitwa Jamestown. Sasa, tulizungumzia hilo katika hotuba ya kwanza kabisa.

Kwa hivyo Virginia ilianzishwa mwaka 1607 kama Jamestown, Virginia, baada ya King James. Acha nirudi nyuma kwa dakika moja hapa. Lakini koloni hilo, sijui, hutoweka kidogo, na kila aina ya mambo hutokea huko.

Lakini huo ndio mwanzo wake. Hata hivyo, unapoingia katika miaka ya 1620 na 1630, kuna watu huko Virginia. Kuna watu huko ambao kimsingi ni Waanglikana.

Sasa, Virginia ilikuwa na tatizo la kipekee ambalo halikuonekana kuigwa katika makoloni mengine yoyote. Virginia ilikuwa kipande kikubwa cha ardhi, kwa hakika, na Waanglikana waliokuwa wakija, walikuwa wakiishi, haikuwa kama New England ambapo ulikuwa na, sijui, ulikuwa na Portland na Portsmouth na Ipswich na Salem na Boston na Providence. Ulikuwa na miji na vijiji hivi ambavyo vilikuwa karibu vimeunganishwa na kadhalika.

Kwa hivyo, haikuwa kama New England, ambapo kila mtu alikuwa akiishi karibu sana. Kila mtu alikuwa akiishi akiwa ametawanyika kabisa huko Virginia. Kwa hivyo, hawa Waanglikana watafanya nini huko Virginia? Kitu pekee wanachoweza kufanya ni kwa sababu hawana makasisi wa kuwahudumia Waanglikana hawa, kwa hivyo hawawezi kuanzisha kanisa la Anglikana na kujenga makanisa na kadhalika.

Wanachotaka kufanya ni kuendesha jumuiya za Waanglikana kwa kile walichokiita vestries za walei. Kwa hivyo, watu wa kawaida, watu wa kawaida, kupitia kile kinachoitwa vestries, watachukua udhibiti wa parokia hizi zilizotawanyika. Na zilikuwa kubwa sana.

Sasa, imekuwa tatizo. Na tatizo lilikuwa, tena, Virginia ilikuwa kama Maryland. Ilikuwa chini ya udhibiti wa Askofu wa London.

Lakini hapa London hapa, na hapa Virginia hapa, na kuna safari ya mashua ya wiki 10, 12, 15 kufika huko, kwa meli, na kadhalika. Kwa hivyo, ni tatizo gani lililojitokeza Virginia ambalo lilikuwa la kipekee katika kipindi cha ukoloni au kipindi cha mapema cha ukoloni? Magari haya ya kawaida yalianza kupendelea nguvu waliyo nayo. Walipenda hilo.

Na walianza kudhibiti kanisa kama watu wa kawaida au kudhibiti parokia kama watu wa kawaida. Walianza kudhibiti parokia hizi kwa nguvu sana. Na hiyo si njia ya Waanglikana.

Njia ya Anglikana ni njia ya kihierarkia. Askofu Mkuu wa Canterbury, mna maaskofu wenu, makuhani wenu, watu wenu wa kawaida, na kadhalika. Kwa hivyo ikawa shida sana.

Ilionekana kama watu hawa huko Virginia wangukuwa nje ya udhibiti huku watu hawa wa kawaida wakiendesha onyesho zima huko Virginia la kanisa la Anglikana. Na, oh, tutafanya nini? Kwa hivyo, Askofu wa London alimtuma mtu ambaye alikua muhimu sana katika historia ya kanisa la Amerika, na jina la mtu huyo lilikuwa James Blair. Kwa hivyo James Blair alikuja Virginia, na alifika mnamo 1685, 56, 66, 76, alikuwa na umri wa miaka 29 alipofika mnamo 1685.

Na anabaki hapa karibu hadi kifo chake. Kwa hivyo, anakuwa mtu anayeleta udhibiti kwa kanisa la Anglikana huko Virginia. Analeta na kushughulikia mavazi haya ya kawaida, anawaleta makasisi kutoka Uingereza kuanza kufanya kazi katika parokia hizi, na kadhalika.

Kwa hivyo, yeye ndiye mtu aliyetumwa kwenda kuchora ramani ya kanisa la Anglikana huko Virginia, jinsi linavyopaswa kuonekana, jinsi linavyopaswa kuwa, na kadhalika. Kwa hivyo aliokoa Virginia, kwa namna fulani, kutokana na kudhibitiwa kabisa na mavazi haya ya kawaida. Sasa, jambo moja alilofanya ambalo nataka kutaja tu ni kwamba anajulikana kwa hili, na hilo ni kwamba alianzisha chuo mwaka wa 1693.

Kimsingi ilikuwa kwa Waanglikana, lakini ilianzisha chuo mwaka wa 1693. Na sijui kama umewahi kwenda Williamsburg, Virginia. Je, si mahali pazuri? Williamsburg,

Virginia. Ukipata nafasi, itakurudisha Virginia ya karne ya 18, unajua, kipindi cha ukoloni.

Chuo hicho kilianzishwa, kiliitwa William and Mary mnamo 1693. Kilianzishwa waziwazi; hakikuanzishwa ili kuwafunza makuhani wa Anglikana, lakini kilianzishwa na kanisa la Anglikana. Sasa kuanzishwa kwa vyuo hivi, tulitaja Harvard mnamo 1636, na tukamtaja Brown, sasa Brown alipatikana baadaye kidogo, lakini William and Mary walikuwa mnamo 1693.

Na ulitaja vyuo hivi, na nadhani kinachotokea ni kwamba unaviona vyuo hivi leo, kwa hivyo unaviona Chuo Kikuu cha Harvard leo au William na Mary. Labda ulikiona chuo hicho ulipokuwa huko leo. Kwa kweli, kwa miaka mingi huko William na Mary, hakukuwa na wanafunzi zaidi ya 20. Kwa maneno mengine, kuna watu wengi zaidi katika chumba hiki kuliko wanafunzi waliokuwapo katika Chuo cha William na Mary kwa miaka michache ya kwanza.

Kwa hivyo, walikuwa na jengo moja, na hapo ndipo mahali, na yeye alikuwa mwalimu na kadhalika. Kwa hivyo, hupaswi kufikiria maeneo haya kama tunavyoyafikiria leo. Lakini ilikuwa mwanzo wa chuo kikuu kizuri sana huko Virginia.

Kwa hivyo, Virginia. Sasa, hebu tufikie hitimisho la G. Nitafanya mambo mawili na hitimisho hili.

Jambo la kwanza ninalotaka kufanya ni, nataka kuangalia hali ya maisha ya kidini nchini Marekani mwanzoni mwa kipindi cha ukoloni katika makoloni yote. Jambo la pili ninalotaka kufanya ni kurudi nyuma na kuchukua kila dhehebu na kutukumbusha tu mahali lilipokuwa. Sitafika hapo, na hata sitapitia jambo la kwanza leo.

Kwa hivyo, kwanza kabisa, hitimisho. Je, hali ya maisha ya kidini ikoje kuelekea kipindi cha ukoloni? Maisha ya kidini huko Amerika yanaonekanaje kuelekea wakati huo? Sawa, kwa hivyo mambo mengi yanatokea hapa. Sawa, jambo la kwanza ambalo hatushangai ni kwamba unapofika kipindi cha ukoloni, kuna utofauti wa kidini katika makoloni yote.

Kwa hivyo, hatushangai kuhusu hilo. Tumeona makundi haya yote ya kidini yakiingia na kutulia na kadhalika. Kwa hivyo, kuna utofauti mwingi wa kidini katika makoloni yote, na kuna mashirika mengi ya kidini.

Kuna ongezeko la miili hii. Kwa hivyo hiyo ndiyo kitu cha kwanza tunachokiona, utofauti wa kidini, miili tofauti ya kidini, madhehebu tofauti ya kidini. Sawa, kwa hivyo hiyo ndiyo nambari moja.

Nambari ya pili ni kwamba, tunataka kuzingatia hili kwa sababu hili ni muhimu sana. Hakuna dhehebu moja kubwa katika kipindi cha ukoloni. Hakukuwa na dhehebu moja

kubwa katika kipindi cha ukoloni, kumaanisha kuwa hutakuwa na katika kipindi cha ukoloni, katika makoloni, hutakuwa na kile ulichokuwa nacho huko Ulaya, ambapo dhehebu moja kubwa, na hiyo inakuwa aina ya dini ya serikali.

Hutapata kamwe hilo, si katika makoloni yote. Sasa unaweza kuwa na, unajua, Massachusetts ni ya makutaniko, Virginia ni ya Waanglikana. Namaanisha, unaweza kuwa na aina hiyo ya kujieleza, lakini hutakuwa na moja inayotawala katika makoloni yote.

Hatutaathiriwa na kile kilichokuwa kikiendelea katika baadhi ya maeneo barani Ulaya. Kwa hivyo hiyo ndiyo nambari mbili. Sawa, nambari tatu ni kwamba makanisa ambayo tumezungumzia hapa kimsingi ni makanisa yaliyopandikizwa.

Madhehebu tuliyoyazungumzia kimsingi yanatoka Ulaya. Yamepandikizwa hapa katika maisha ya Wamarekani. Kwa kadiri ninavyokumbuka, bado hatujaona, dhehebu lolote lililoanzia kwenye ardhi ya Marekani.

Kwa hivyo, bado tunazungumzia makanisa ya wahamiaji. Bado tunazungumzia makanisa yaliyopandikizwa na madhehebu yaliyopandikizwa hapa. Kwa hivyo, kuna moja ambalo ninakosa hapa? Wakongregationalist walikuwa wapandikizaji kwa sababu walikuwa Wapuritan, na kisha walikuwa Wahujaji, na kisha sasa waliunda Ukongregationalism hapa, lakini bado walikuwa aina ya upandikizaji kwa namna fulani.

Kwa hivyo, hilo litaamua maisha ya kidini ya Marekani. Na kisha tutakachokiona ni vikundi vipya kuanza kujiunda kwenye ardhi ya Marekani. Hilo linakuwa muhimu sana.

Sawa, sasa kwa kuwa vikundi hivi vimepandikizwa, usharika ni mfano mzuri wa hilo. Vikosi hivi vilivyopandikizwa, vikundi hivi vinavyokuja, havina vikwazo walivyokuwa navyo huko Ulaya. Kwa hivyo, wanapata hapa uhuru halisi, uhuru halisi ambao hawakuupata katika maisha yao ya kanisa huko Ulaya.

Hilo linakuwa huru sana kwa aina hizi za madhehebu ya wahamiaji. Kwa hivyo, tunapaswa kuzingatia hilo. Sawa, jambo lingine tunalopaswa kuzingatia ni kwamba makanisa mengi ya aina hii yaliyoanzishwa yalipatikana yalipofika hapa, yalikuwa sawa kwa kizazi cha kwanza au cha pili.

Kulikuwa na nguvu; kulikuwa na aina ya riziki kwa kizazi cha pili. Lakini madhehebu mengi yaliyokuja yalianza kujikuta yakipungua. Walianza kugundua kuwa hawakuwa wakidumisha uanachama katika makanisa yao au katika madhehebu yao.

Na walianza kugundua kuwa watu hawakuwa wakijiunga na makanisa yao. Hilo linakuwa tatizo kubwa kwa makundi haya. Na swali ni, unashughulikiaje hilo? Sasa,

kuna sababu nyingi za kupungua kwa utii kwa Kanisa la Anglikana, Kanisa la Dutch Reformed, na Kanisa la Congregational.

Kuna sababu nyingi za hilo. Sawa, tutaanza hili Jumatano. Na mtu ananikumbusha tulipoishia hapa.

Na Jumatano, tutaanza hili tena. Uwe na siku njema.

Huyu ni Dkt. Roger Green katika mafundisho yake kuhusu Ukristo wa Marekani. Huu ni kipindi cha 4, Udhehebu katika Makoloni ya Marekani.